

Знайди мене

Про книгу

Іван став першим чоловіком у житті Марії. З ним вона з наляканої маленької дівчинки перетворилася на жінку, що знає собі ціну. Романтика побачень змінилася подружніми буднями. Минуло шість років. Марія вкотре при надії, хоч усі попередні вагітності були невдалими. Одного вечора жінка отримує повідомлення: відео, на якому Іван цілується з молодою красунею. Марія наче зривається з небес на землю. Вона знову втрачає дитину, пориває з коханим і просить батька заховати її якнайдалі від усіх. Так, щоб Іван ніколи не знайшов її. Чоловік ладен на все, аби розповісти дружині правду, яку вона не схотіла слухати. Та де тепер шукати Марію? Як виправити помилки, яких не скоював? І як жити у світі без тієї, що і є твоїм світом?

Зоряна Лешко

*Знайди
мене*

*Знайди
мене*

Зоряна Лешко

*Знайди
мене*

РОМАН

ХАРКІВ **КЛУБ**
2020 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЯ

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2021

ISBN 978-617-12-8428-9 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Дизайнер обкладинки *Анастасія Попова*

Лешко З.

Л53 Знайди мене : роман / Зоряна Лешко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. — 272 с.

ISBN 978-617-12-8186-8

Іван став першим чоловіком у житті Марії. З ним вона з наляканої дівчинки перетворилася на жінку, що знає собі ціну. Романтика побачень змінилася подружніми буднями. Минуло шість років. Марія вкотре при надії, хоч усі попередні вагітності були невдалими. Одного вечора жінка отримує повідомлення: відео, на якому Іван цілується з молодою красунею. Марія наче зривається з небес на землю. Вона знову втрачає дитину, пориває з коханим і просить батька заховати її якнайдалі від усіх. Так, щоб Іван ніколи не знайшов її. Чоловік ладен на все, аби розповісти дружині правду, яку вона не хотіла слухати. Та де тепер шукати Марію? Як виправити помилки, яких не скоював? І як жити у світі без тієї, що і є твоїм світом?

УДК 821.161.2

© Лешко З. П., 2020

© Depositphotos.com / 4masik, MillaFedotova, VitalikRadko, обкладинка, 2020

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2020
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2020

Частина перша

Врятуй мене від темряви ночей,
від голосу німої тиші,
від поглядів чужих очей,
від рук чужих, від дотиків, думок...
Знайди мене, скажи, що не залишиш.
Врятуй мене, дістань із небуття
промінчик світла для дороги.
Чекай мене, і я прийду,
бо всі шляхи
йдуть до твого порогу.

Три з половиною місяці. П'ятнадцять тижнів. Сто п'ять днів...

Саме стільки часу минуло, відколи Марія покинула його. Зникла, не залишивши ані найменшої надії знову повірити в кохання й бути щасливим...

— Аміго, ти впевнений, що хочеш вертатись?

Дружнє поплескування по плечу вирвало Івана із задуми, і він навіть спробував усміхнутись у відповідь.

— Ма`рко, аміго, вдячний за пропозицію і за гостинність, але так, я повертаюся додому. Ти ж знаєш...

— Знаю — і тому не розумію. Ти збираєшся вертатись у хаос, а тут у тебе блискуче майбутнє. Пластика такого рівня і з таким досвідом візьмуть у будь-яку престижну клініку. Що тебе тримає в Україні?

— Батьки...

— То забори їх сюди! Їм сподобається Барселона.

— Ти не розумієш...

— Абсолютно. І взагалі, вас, слов'ян, важко зрозуміти. У будь-якому разі, у моїй клініці завжди буде вакансія для тебе.

Цьогорічний березень у Барселоні видався на диво холодним, зранку морозний вітер приносив колючі сніжинки, які вкривали все навколо невагомим покривалом і вже за годину танули, посічені дрібним дощем. Сонячне і привітне місто, яким пам'ятав його Іван, здавалось ображеним та похмурило. Як і він сам.

Іван спостерігав із вікна автобуса за усміхненими людьми, за парами, що трималися за руки, за дітьми, за туристами з масивними фотоапаратами на шиях. Зовсім недоречно подумалось, що із

цифровиком було б набагато легше й простіше. Принаймні Марія завжди ним користувалась...

Чоловік повільно й голосно видихнув, аж сусідка у кріслі здивовано подивилась на нього.

— Вам погано?

— Ні, все добре, дякую.

Він помилився, повернувшись у місто, де був дуже щасливим. Це не допомогло позбутися болю та відчаю. Від кожної згадки про Марію, про дитину, від думок про те, що він втратив, горло стискало судомою і нило там, де, напевно, мала б бути душа.

Іванові здавалося, що Барселона вилікує рани, допоможе почати все спочатку, однак минали дні, тижні, місяці, а біль нікуди не зникав. Лише змінювався, став ниючим, тягучим, майже непомітним, але постійним. Іван знав, чому так відбувається: він почувався винним у тому, що сталося. Винним у тому, що не міг зрозуміти Марії, її комплексів, які несподівано повернулись у другій половині вагітності. Винним у тому, що вже не міг і не хотів приховувати роздратування у відповідь на її постійні підозри та ревності. Винним у тому, що волів затриматись на роботі, аніж повернутися додому вчасно, як просила, а потім наполягала Марія. А одного дня просто не встиг...

Чоловік гнав від себе думки і спогади, але вони повертались у найнесподіваніші моменти, будили ночами і змушували відводити погляд від людських усмішок. Здавалось, у цій круговерті він почав утрачати себе — аж одного дня Ма`рко попросив прийти у клініку, хотів похвалитись новим обладнанням і ще раз спокусити його вакансією.

Тоді Іванові здалося, що переживає дежавю. Двері у палату чомусь були прочиненими, і Іван побачив, як Марко знімає бинти з обличчя молодої жінки. Ліва щока в неї ще підпухла, на вилиці виднівся рожевий чіткий рубець, але Іван знав, що Марко зробив усе бездоганно і з часом рубець стане майже непомітним, а косметика приховає його зовсім. І її погляд, наляканий та нетерплячий, став враженим і щасливим, коли їй дали дзеркало. Жінка самими кінчиками пальців торкнула щоку, з очей потекли сльози, а Марко підбадьорливо стискав їй руку.

Іван відвернувся. У голову закралась ображена думка, що Марко зробив це навмисне, наче ненароком показав, від чого той

відмовляється. Але саме цей момент став переломним. Іван згадав, заради чого вчився і працював багато років: він хотів дарувати людям надію та віру. Натомість бездарно витрачає час, жаліючи себе, а в його професії це непростимо.

Марко, як завжди, мав рацію. Робота та її результат — це те, що Іван обожнює, що завжди додавало енергії, і те, що допоможе йому жити далі. От тільки не в Барселоні, а там, де його насправді потребують, — удома.

Рідне місто зустріло Івана снігом, морозом, і він змерз одразу, щойно вийшов з аеропорту. Чоловік підійшов до першого таксі, не задумуючись, назвав адресу і всю дорогу їхав із легкою усмішкою. Виявляється, він так скучив за Львовом, небом, повітрям... домом.

Доки таксист діставав речі з багажника, Іван дивився на свій будинок і раптом чітко зрозумів, що не зможе увійти. Він знав, що мама навідувалася провітрити, підлити квіти, забрати пошту, але цей будинок — уже не його дім. Ця споруда порожня, холодна, і тиша в ній страшна та глибока. Він не зможе там бути сам.

— Почекайте, ми їдемо за іншою адресою.

Таксист здивовано звів брови і завмер із сумкою в руках, а тоді роздратовано почав складати речі назад у багажник.

Коли таксі зупинилося біля висотки, Іван подумав, що треба було зразу їхати в готель. Він знав, що у квартирі батьків є кімната, яка завжди чекає на нього, і, можливо, там навіть досі нічого не змінилось.

Іван не жив із батьками від часів студентства. Як тепер пояснити їм, що не зможе перебувати у власному домі? Вони зрозуміють його небажання, але не сприймуть того, що не здатен навіть увійти всередину.

Натиснувши на дзвінок, Іван затамував подих і прислухався. Йому навіть захотілося, щоб удома нікого не було. Чоловік не попередив батьків, що повертається та ще й хоче попроситись на кілька днів пожити. Вони не відмовлять, але дивитимуться на нього з мовчазним питанням в очах — і це буде нестерпно.

Двері відчинила мама — і Іван нарешті видихнув. Мама зрозуміє його без слів. Вона й справді не запитала нічого, побачивши купу сумок біля дверей, лише усміхнулась і відступила на кілька кроків, щоб не заважати йому заносити речі.

— Сину, чому не попередив, що повертаєшся? Я б приготувала щось особливе, прибрала у твоїй кімнаті. Та й батько переніс би чергування на інший день.

Іван мовчки обійняв маму і, заплющивши очі, глибоко вдихнув. Наче нічого не змінилось, не було років, що злетіли швидко й непомітно, на кухні так само тихесенько грало радіо, налаштоване на улюблену мамину хвилю, ледве чутно шипів фільтр в акваріумі, і мама пахла корицею та ліками.

— Тебе так довго не було, ми вже почали хвилюватись...

— Я б не залишився там.

Мама відсторонилась і заглянула Іванові в очі так, наче хотіла переконатися, що той сказав правду. А тоді усміхнулась тією усмішкою, яку він любив найбільше: теплою, щирою, від чого її очі ледь примружились, розсипаючи густу павутинку дрібних зморщок. Жінка взяла його під руку й повела на кухню.

Іван мимоволі всміхнувся. Роки минають, а мама все така сама: щойно випадає вільний день, обов'язково береться за випічку. Із роботи приносить лікарняні запахи, яких ніяк не вдається позбутися, зате руки завжди пахнуть корицею...

Тепло, затишок, спокій — те, чого Іван потребував останнім часом, тому подумав, що на кілька годин, поки не повернеться батько, може дозволити собі побути маленьким безтурботним хлопчиком. Маминим синочком.

Просто сидіти на кухні, пити чай із маминим печивом і ні про що не думати...

Слухати шурхіт води, коли мама миє посуд...

Спостерігати за рибками в акваріумі...

Покласти голову на складені руки, примружити очі так, щоб сонячні зайчики заплутались у віях, і дихати домом...

— Сину, іди лягай у ліжко, відпочинь з дороги нормально.

Іван здивовано потер очі й позіхнув. Він навіть не помітив, як спогади перетекли в марення, залишивши відчуття нереальності й нав'язливої слабкості у всьому тілі.

Син зловив мамину руку й поцілував. Він навіть не здивувався своєму несподіваному пориву, хоч ніколи раніше так не робив. Йому просто необхідно було вихлюпнути вдячність, любов та повагу.

— Я скучив за вами.

Мама усміхнулась, хоч було помітно, що ледве стримує сльози. Іван легко стис її руку й пішов у свою колишню кімнату.

Там і справді нічого не змінилось. Іван не розумів, чому мама зберегла все так, як колись. Простіше й практичніше було б винести всі дитячі та підліткові речі, а кімнату перетворити на гостьову: однаково після школи він тут майже не жив. Хоча, ніде правди діти, було приємно бачити все те, що колись любив, колекціонував і тримав на виду для стимулу.

Іван ліг на ліжко, заклав руки за голову і, заплющивши очі, кілька разів глибоко вдихнув. Знайомі запахи з ледь вловимою нотою старих: злежаних речей, шкіри, паперу й освіжувача для повітря — наповнювали його відчуттям повернення, і він з усіх сил гнав від себе інші думки.

Потім. Завтра. Не сьогодні.

Утома повільно накочувала, і тіло почало нити. Здавалось, він неправильно лежить: тиснуть м'язи й кістки, терпне шия, печуть очі — не хотілось абсолютно нічого, лише спокою та невагомості.

Іван повернувся на бік і зачепився поглядом за плакат на дверях — на нього дивився усміхнений Ребров. Згадка про дитячу мрію — єдина, яку він залишив після того, як вирішив стати хірургом...

Іван, 15 років

Скільки себе пам'ятав, Іван завжди тримав м'яч. Він з м'ячем були єдиним цілим на всіх дитячих фото, у спогадах батьків, сусідів, друзів. Тітка Зоя навіть казала, що Іван був футболістом у минулому житті, на що тато відповідав:

— Усі хлопці бавляться м'ячем. Переросте.

Не переріс. Іван мріяв бути футболістом. Спочатку як Блохін, потім — як Шевченко, Ребров, Воронін. Хлопчик з нетерпінням чекав кожного матчу улюбленої команди і мріяв — ні, був певен, що одного дня стане частиною золотого складу клубу.

Батьки спочатку не надто серйозно ставилися до його планів. Медики в другому поколінні, вони не сумнівалися, що син продовжить традицію. Але коли після третього класу Іван заявив, що хоче у футбольну секцію, вони несподівано погодились. Іван страшенно радів і не думав про причини. Він забув мамину улюблену фразу «от коли ти виростеш і станеш лікарем...» — пам'ятав лише одне: коли тато серйозно питав його, ким син хоче бути, Іван завжди відповідав одне й те саме: найкращим футболістом у світі.

І він викладався як міг. Щоранку робив зарядку, а через два роки почав бігати на стадіоні, який належав технікуму. Байдуже, що було холодно чи падав дощ, що мама мовчки нервувалась і спопеляла тата поглядом, — Івана вела мрія, і заради неї він змушував себе прокидатись о шостій ранку й тренуватися.

На початку дев'ятого класу мама не витримала. У неділю перед сніданком Іван вловив у повітрі напругу — отже, батьки сварилися. Хлопець вирішив за краще втекти до друзів.

— Ма, я не голодний, мене Назар чекає.

— Сядь.

Іван завмер у дверях і здивовано дивився на маму. Вона дуже рідко говорила до нього таким тоном, навіть після капітальних косяків.

— У нас із батьком є до тебе розмова.

— Може, ввечері?

— Сядь.

Іван поплівся до столу, шукаючи поглядом підтримки в тата, але той лише звів брови, і це мало означати: *а що я можу? Не я авторитет.*

— Сину, ти зовсім занедбав навчання...

— Ма, та нормально я вчуся.

Іван ще не розумів, чого від нього хочуть, але передчуття підказувало, що це йому не сподобається. Хай там що, але через навчання мама так би не поводитись. Тим паче, що це не випускний клас.

— Ненормально. Ти думаєш про майбутнє? Ким ти будеш?

Іван здивовано переводив погляд з мами на тата: це жарт? Прекрасно ж знають, що буде футболістом. Це вирішено давно й назавжди. Чи вони думають, що це несерйозно?

— Мам, ти ж знаєш...

— Так, знаю. І я навіть не проти, але мене це не влаштовує?

— Як то?

Іван зовсім уже нічого не розумів: мама не проти і водночас проти?

— Можеш робити кар'єру футболіста, але я хочу, щоб ти отримав диплом про вищу освіту на твій вибір.

— Що?

— Це моя умова. Ти отримаєш професію — інакше про моє схвалення й підтримку можеш забути. І підтягнеш навчання в школі на нормальний для тебе рівень. Чи ти думаєш, що дівчатам подобаються обмежені спортсмени?

Іван почервонів до самих коренів волосся. Чомусь йому почало здаватися, що вся ця розмова — жарт. Але мамин тон не залишав сумнівів: вона серйозна, як ніколи, і не злізе з нього, поки не отримає згоди.

— Я сподіваюсь, ти мене почув і зрозумів.

Іван кивнув і вилетів з-за столу. Чому мама завела розмову саме тепер? Може, якось дізналася, що йому подобається Настя, і так вирішила натиснути?

Іван вийшов у коридор і вже на сходах зрозумів, що забув м'яч, а Назар чекає внизу. Хлопець вернувся й почув, що батьки сперечаються.

— Але ж, Аню, ти прекрасно знаєш, що після Інституту фізкультури він отримає повноцінний диплом.

— Не сміши мене. І чому ти раптом став на його бік? Сам же завжди казав: «переказитись». Навіть у секцію записав, бо думав, що він там довго не витримає. А Іван витримав і навіть не думає переказитись.

— Аню...

— Що «Аню»? Добре, припустімо, що все склалось. Іван отримав диплом, став професійним футболістом і так далі. А тоді, не дай Боже, отримає травму — і кінець кар'єрі. І ким тоді буде з тим своїм дипломом? Учителем фізкультури? І за сумісництвом тренером? А якщо на той час одружиться і матиме дитину? Як буде їх утримувати?

— Аню, ну чому ти завжди впадаєш у крайнощі? Іван тільки в дев'ятому класі, ще може сто разів передумати, а ти вже розписала його життя в найгіршому варіанті.

— Бо я реалістка. Хай наш син буде найкращим у світі футболістом із фантастичним рахунком у банку. Я буду щасливою. Але доти я хочу, щоб він мав запасний варіант. Щоб у разі чого не опинився з порожніми руками й без перспектив. Володечку, ти ж знаєш, що я маю рацію. Іванко ще мені подякує...

Іван тихо вийшов. Його душила образа, і зовсім не хотілося нікого бачити, навіть Назара. Хлопець зійшов униз і сказав другові, що погано почувається, а тоді, дочекавшись, поки той зникне з поля зору, рушив у парк.

Уже дорогою Іван згадав, що сьогодні неділя, там повно народу — ані присісти, ані заховатись. А йому хотілося плакати. Мама не вірить у нього. Не вірить, що йому все вдасться. Що він усе зможе. Мама хоче змусити вчити те, що йому нецікаво й непотрібно — аби їй було спокійно й совість не мучила. Чому вона так із ним? Іван завжди знав, що мама — єдина людина, на яку завжди можна розраховувати, тому довіряв їй навіть більше, аніж татові...

Хлопець звернув на стадіон і вирішив побігати, щоб трохи заспокоїтись. Думки зринали одна за одною, і почало здаватися, що він справді захворів. Боліла голова, трохи нудило, а від кожного подиху хотілося плакати ще більше.

Несподівано на Івана накотила зла рішучість довести і мамі, і татові, що вони помиляються. Він вибере якусь професію — щось найпростіше, найлегше, — отримає той довбаний диплом і ніколи ним не скористається, тому що буде мегапопулярним футболістом. Найкращі команди планети боротимуться за нього, і він сам об'їздить цілий світ...

Іван зупинився так різко, що ледь не впав, і розширеними очима дивився перед собою, а щаслива усмішка розповзалась по обличчю.

Мама таки геніальна людина, і він послухає її, вступивши у виш на факультет іноземних мов. Це ж два, ні — три в одному! І мама буде задоволена, і йому самому це дуже треба. Англійська, французька, німецька, італійська — потрібно лише обрати і вчити мови тих країн, у яких найкращі футбольні команди. Крім того, можна буде грати за команду вишу, щоб не втратити навичок. А якщо колись, не дай Боже, збудуться мамині погані пророцтва, із таким дипломом він без проблем знайде хорошу роботу.

А на сьогодні Іван запланував собі завантажити з нету аудіоуроки англійської і слухати їх під час ранкових пробіжок.

Світ знову став добрим, яскравим і прекрасним.

Іван уже ненавидів сьогоднішній день, хоч чекав його цілий місяць. Із самого ранку сонце пекло немилосердно, і здавалося, що надворі не український, а справжній африканський серпень. Десь такий, як у центрі Сахари.

Хоч Іван не знав, як там насправді, у центрі Сахари, але приблизно так собі й уявляв: сонце нагріло землю та повітря так, що неможливо було дихати, і навіть зачинені та зашторені вікна не допомагали. Здавалося, розпечене повітря без проблем проходить крізь бетонні стіни, тисне на тіло, вичавлює з нього вологу й такою ж вологою вливається в легені. Прохолодний душ допомагав ненадовго, а час тягнувся, наче сам застрягав у загуслому повітрі.

Іван зайшов на кухню й зі здивуванням помітив, що мама почуввається досить нормально і, здається, майже не помічає спеки. А він місця собі не знаходить від хвилювання, з останніх сил стримуючи нервові тремтіння.

Від згадки про співбесіду Івана знов кинуло в жар і сперло дихання. Він знервовано подивився на годинник і розхвилювався ще більше: до зустрічі залишилося дві з половиною години, а тата досі нема з роботи. Хоч він обіцяв піти з ним!

— Ма, а коли тато приїде? Ми не спізнаємось?

— Якраз збиралася тобі сказати. Телефонував тато, у них там якийсь аврал, він не встигне додому. Їдь до нього. Підете на співбесіду з лікарні.

Іван стиснув руки в кулаки, щоб вони перестали тремтіти, і спробував заспокоїтись. Якщо він і далі буде так хвилюватися, то

знепритомніє десь на вулиці, а йому нізащо не можна спізнюватись. Співбесіда з представниками молодіжної збірної дуже важлива, і від цієї зустрічі залежить усе його майбутнє. Якщо він отримає можливість тренуватись у них на базі, то зробить усе, щоб залишитись і піти далі. Такий шанс випадає раз у житті, і він не має права все зіпсувати.

Перше, що Іван зробив, вибігши на потрібний поверх лікарні, — подивився, чи є хтось під батьковим кабінетом. У коридорі було порожньо й на диво прохолодно. Але чи там є тато? А якщо є, то чи сам?

Іван гучно стукнув і увійшов. Тато сидів за столом і щось писав. Він на мить відірвав погляд від паперів, і Іванові здалося, що тато не одразу його впізнав.

— Добре, що ти тут. Сідай. Я зараз закінчу з картками і йдемо.

Іван усівся на тапчан біля стіни й почав уважно розглядати батьків кабінет. Він не любив лікарні, навіть попри те що був дитиною лікарів і досить часто бував у кабінетах і мами, і тата. Але навіть під час таких вимушених візитів Іванові не було цікаво, він не розглядався, нічого не питав і нічого не намагався взяти в руки. Був певен: кожен вияв цікавості батьки одразу ж почнуть заохочувати, щоб, як їм здавалось, ненав'язливо вказати на його справжнє покликання. Тому Іван просто сидів, опустивши голову, і чекав. А сьогодні йому несподівано захотілося зрозуміти, чому тато так захоплений своєю роботою.

Перше, що Івана здивувало, — стіни не були стандартно білими. Легкий лаймовий відтінок гармонійно підкреслював рамки зі світлого дерева, у яких висіли татків диплом і ще якісь відзнаки. Іванові стало соромно за те, що зовсім нічого не знає про них. Невже він настільки зациклений на собі?..

— Володимире Богдановичу, ви ще тут?

Запитання, трохи панічне, прозвучало ще до того, як відчинилися двері, і в кабінет влетіла медсестра.

— Як добре, що ви ще тут! У нас терміновий випадок, а Леонід Борисович на обході.

Іван стерп. Часу й так мало, а тут ще один пацієнт. Хлопець майже перелякано глянув на батька, а той лише важко зітхнув.

— Я швидко. Ніно, давай сюди той випадок.

У цю мить Іванові здалося, що він ненавидить батька. Як так можна? Він же знає, наскільки мегаважливою є ця зустріч, і приймає пацієнта, хоч його робочий час уже годину як закінчився.

Двері відчинились, і в кабінет зайшли троє: чоловік, жінка і дівчинка. Чоловік вів дівчинку за руку, а жінка йшла трохи позаду, прикриваючи рот хустинкою, і плакала.

Іван не розумів, чому вона плаче: усі ж наче прийшли, ні в кого нічого не зламано...

— Що сталося?

І Іван злякався. Він бачив трійцю зі спини, але батько дивився просто на них, і в його голосі... щось схоже на страх?

— Діти бавились і її штовхнули. Вона вдарилась об скляні двері.

— Як тебе звати?

Голос тата змінився, став м'яким та спокійним. Він простягнув руку і поманив дівчинку до себе, а її мама знов зайшлася плачем. Тато глянув на медсестру, і Ніна, заспокоюючи, вивела жінку з кабінету.

— То як тебе звати?

— Маша...

— Добре, Машо, зараз ти сядеш отам на тапчан, і ми подивимось, чим ти так налякала маму.

Тато розвернув дівчинку, і Іван відчув, як до горла підступила гірка нудота. Дівчинка притискала до обличчя великий шматок марлі, весь просочений кров'ю. Хлопець швидко зліз із тапчана, поступаючись місцем дитині, і відійшов до батькового столу.

— Ніно, принеси інструменти.

Медсестра зачинила за собою двері, залишаючи маму дівчинки в коридорі, і прикотила візочок, укритий тканиною.

— Та-ак, подивимось.

Іван не помітив, коли тато вдягнув рукавички, він спостерігав за дівчинкою. Їй було, напевно, не більше десяти років, страшенно худа і з величезним переляканим оком, не затуленим марлею, — вона теж невідривно дивилась на нього. Іван чомусь подумав, що не може показати їй, наскільки йому страшно й гидко дивитися на все це.

Тато обережно відвів її руку й забрав марлю, а Іванові здалося, що йому в живіт застромили величезний бур, на який повільно намотують нутроці.

Рана мала страшний вигляд, скло розсікло брову рівно посередині й розрізало шкіру на чолі. Іван завжди думав, що в цьому місці лише шкіра й кістка, але зараз бачив, як усе напухло, здавалося, що з-під шкіри назовні випирає плоть, а брову нагнало так, що вона повністю закрила око. Кров уже не йшла, але видиво все одно було страшним і бридким.

У Івана перед очима почали стрибати сірі мушки, але дівчинка дивилась на нього невідривно, і він лише до болю закусив губу.

Хлопець не міг бачити реакцію батька, але почув, як той протяжно видихнув, а тоді спробував обережно підняти напухлу брову вгору. Дівчинка зі свистом втягнула повітря, але не смикнулась і не заплакала. Лише вчепилась руками в тапчан так сильно, що пальці здавалися блакитними на фоні білого покривала.

— Добре... Це дуже добре. Треба шити. Ніно?..

Медсестра швидко відпиляла кінчик ампули й набрала рідини в шприц.

— Ти хоробра дівчинка? Я бачу, що так. Буде трошки боляче, але ми зробимо укол, а коли знов буде боліти, ти скажеш, і ми зробимо ще один. Може, приляжеш? Так усім буде зручніше...

Дівчинка похитала головою, і Володимир Богданович не став наполягати, а Іван не міг змусити себе відвести погляд. Його нудило, перед очима час від часу стрибали різнокольорові мушки, а живіт скрутило так, що, здавалось, зараз він вибухне. Але попри все хлопець уперто продовжував дивитись: як тато обробляє рану, як робить укол у набухлу плоть, як стягує кінці рани великою загнutoю голкою, як заклеює все пластирем.

Дівчинка, зціпивши зуби, сиділа нерухомо, мов статуя, і була такою ж блідою, лише час від часу вдихала короткими судомними ривками...

— Ти насправді відважна, Марічко. Не кожен дорослий так може...

Іванів тато підвівся й повернувся до батька дівчинки:

— Обов'язково приведіть її завтра на перев'язку. Рана глибока, і треба переконатись, що не почнеться запальний процес. Я зараз випишу вам ліки й чекаю завтра о дванадцятій.

— Лікарю, скільки з нас?..

— Як вас звати?

— Андрій Стецюк.

— Андрію, купіть дитині вітаміни.

Коли чоловік із дівчинкою вийшли, Іванові здалося, що нарешті стало легше дихати. Спазми в животі помаленьку почали зникати, але зовсім несподівано його чоло вкрилося холодним потом, а руки почали тремтіти.

— Шкода дитину.

Голос медсестри наче розбудив Івана з марення, і він прислухався до розмови.

— Так, шкода. Хоча це й так диво: при такому глибокому порізі не зачепило повіку й око... Шкода, вироста б справжньою красунею.

— Вона й так вироста гарною, просто все життя проходить із густою довгою гривкою.

— А чому?

Медсестра й тато разом подивились на Івана.

— Тому що дівчинку привезли трошки запізно, усе набрякло і, хоч як я старався, усе одно залишиться товстий рубець і сліди від швів.

— А хіба не можна зашити так, щоб нічого не лишилось?

— Розумієш, сину, якби тут був лікар, який спеціалізується на такому, може, йому б і вдалось.

— А чому його не покликали?

І медсестра, і тато всміхнулись, але якось дивно.

— Проблема в тім, що в нас нема такого лікаря.

— Як то?

— У нашій країні на таке не вчать. У нас просто немає такої спеціальності, як... косметичний хірург.

— Але ж ти дуже хороший хірург!

Тато засміявся і, підійшовши до Івана, поклав йому руку на плече.

— Дякую, мені дуже приємно, що ти так думаєш, але тут я безсилий. Розумієш, я можу зашити — і зашити дуже добре, але прибирати наслідки зашивання не вмію, — якусь мить він мовчки дивився на сина, а тоді всміхнувся. — Ну, нам уже час. Ти ж не хочеш спізнитись?

Іван ішов за татом, наче в трансі, і всю дорогу мовчав. До цієї миті він зовсім по-дитячому й абсолютно щиро вірив, що його тато — лікар, який може все. Скільки разів він чув, як батько ділився з мамою враженнями від роботи, як захоплено розповідав, що врятував комусь руку чи ногу, як утомився під час операції, але абсолютно задоволений результатом, знав, що часто тата викликали посеред ночі на особливо

складні випадки, що часом у нього були невдачі. І раптом почути від нього «тут я безсилий» — наче грім серед ясного неба.

— Ти готовий?

Іван здригнувся і кивнув. Так, він готовий. Зараз він за крок до мрії й не повинен думати ні про що інше. Показати себе, довести тренерам, що він найкращий кандидат для них — перспективний і налаштований на успіхи та перемоги. І взагалі, він найкращий з усіх, хто сьогодні прийшов на відбір.

Іван подумки повторював промову. Увесь останній тиждень він обмірковував можливі запитання тренерів та відповіді на них і з усіх сил старався, щоб це не звучало завчено чи банально. Вони повинні повірити, що для нього футбол — усе життя. Усе, про що він мріє. Усе, чим живе й дихає.

А тренери поділили всіх хлопців на команди, видали форму й запропонували гру на один тайм. Іван здивувався, але ще більше — зрадів: ось вона — нагода показати все, на що здатен.

І хлопець грав, наче востаннє: вдало обходив усі маневри суперників, паси були вчасними й точними, а в самого було враження, що він летить над полем. Захват, ейфорія, неймовірний сплеск енергії й відчуття того, що він на своєму місці. Іван знав, що ніколи не грав краще. І він став одним із десяти, кому тренери призначили співбесіду за кілька днів.

Іван бачив, що тато задоволений грою та її результатом, але його здивувало те, що всю дорогу додому той мовчав. Хлопець кидав короткі погляди на тата й бачив на його обличчі щось незрозуміле: суміш радості й глибокого суму. На мить синові здалося, що поміж ними рвуться невидимі нитки і він втрачає частину зв'язку з батьком.

Іван ще раз глянув на тата й опустив голову. Хлопець прекрасно розумів, що відбувається. Тато завжди підтримував його, бо вважав, що кожен повинен іти своїм шляхом, але лише зараз обоє усвідомили, що насправді чоловік ніколи не переставав сподіватися, що син продовжить сімейну традицію. Чомусь Іванові стало соромно, і вже зовсім несподівано юнак зрозумів, що відчувається винним. Так, наче зрадив батьків, не виправдав їхніх сподівань.

Хоча чому він так думає? Іван бачив, якою гордістю світилися татові очі, коли виявилось, що син потрапив у десятку. Тоді Іван ні на мить не

сумнівався, що пройде до кінця й залишиться в клубі, а тепер це чомусь здавалося неправильним.

Іван не розумів, що з ним відбувається. Він мав би шалено радіти й розповідати татові про неймовірні можливості, які перед ним тепер відкриваються; про безліч речей, якими марив останні кілька років; про найфантастичніші плани на майбутнє; про те, що вирувало в ньому весь місяць, поки чекав сьогоднішнього дня, — і не міг. Іван прислухався до себе і вловлював дивне й незрозуміле відчуття, схоже на розгубленість — так, наче в гонитві за дитячою мрією він прогавив щось надзвичайно важливе.

Удома їх чекав мамин фірмовий швидкий торт і чай з льодом.

— Ну, розповідайте, як усе було?

Іван вдихнув, розтулив рот і... не зміг нічого сказати. Чомусь захотілося розплакатись і втекти у свою кімнату.

— Та... нормально було...

Мама здивовано звела брови й перевела погляд на тата. Іван не бачив його обличчя, а наступної миті відчув поплескування по плечу, і тато легким рухом спрямував його до столу.

— Іван пройшов далі й наступного тижня у нього співбесіда. Аню, шкода, що ти не бачила, які чудеса він витворяв із м'ячем. Наш син — природжений футболіст.

Юнак мовчав і ледь стримувався. Він прекрасно чув і розумів: у татових словах нема й тіні фальші або нещирості, він відверто радів за нього, але Іванові чомусь здавалося, що це звучить як глузування. Ще хвилинка — і він не витримає...

— Іване, телефонувала мама Ілони й просила, щоб ти приніс їй книжку — казала, ти знаєш яку.

І все своє роздратування Іван спрямував на Ілону. Принцес-с-са! Сидить собі вдома, а він має бігати. Треба було взяти книжку до того, як бібліотекарка піде у відпустку.

— Могла сама прийти...

— У неї ангіна.

— Влітку?

— Уяви собі, деякі люди хворіють на ангіну саме влітку.

У маминому тоні відчувалось роздратування, тому Іван зовсім опустив голову й буркнув собі під ніс:

— Блін...

— Іване, та що з тобою? Таке враження, що ти провалив усе на світі. Навіть торта не спробував, а я для тебе готувала.

— А якби мене не взяли?

Мама округлила очі, і синові стало соромно: він має радіти, а натомість казиться з незрозумілої причини, та ще й мамі грубіянить.

— Я навіть не сумнівалась, що тобі все вдасться.

Івана кинуло в жар і почало щипати очі. Тепер він по-справжньому образив маму й навіть не міг пояснити, за що.

— Ма, вибач. Я перехвилювався. Занесу книжку, а тоді поїм тортика, добре?

— Іди вже.

Хлопець залетів у свою кімнату й почав перекидати речі на столі. Книжка мала бути десь тут, але Іван ніяк не міг її знайти і врешті, спершись руками об стіл, заплющив очі й почав дихати так, як учили на тренуванні.

Іван згадав, як ще кілька годин тому його розпирало від радості, передчуття успіху й віри в те, що його довгоочікувана мрія — на відстані простягнутої руки. Крок, пів кроку — і він міцно вхопить свого щасливого птаха. І він таки вхопив його. Юнак ні на секунду не сумнівався, що після співбесіди отримає перепустку в омріяне життя, повне перемог та міжнародної слави...

То чому зараз біля серця тремтить не радість, а щось невідоме й незрозуміле? Щось схоже на тривогу, неспокій, погане передчуття. Чому хочеться плакати замість того, щоб з усієї сили кричати від радості?

Іван розплющив очі й просто перед собою побачив потрібну книжку. Лев Толстой «Війна і мир». Чотири в одному. Іван усміхнувся від думки, що жодна хвороба не змусить Ілону прочитати більше тих кількох розділів, які задали на літо. Треба занести й узяти її на понт: він прочитав цілу, а їй слабо?

Двері відчинила Ілони́на старша сестра, і Іван, мимоволі почервонівши, опустив очі. Ну так, у свої сімнадцять Анеля була справжньою красунею й завжди зачіпала Івана питаннями, на які він не знаходив відповіді. Здавалося, вона навмисне його дражнить.

— Я приніс книжку...

— Заходь.

Іван почув, як дівчина хмикнула і відступила трохи вбік, пропускаючи його. Хлопець протиснувся у двері, намагаючись не торкнутись Анелі, на що вона майже вголос засміялася.

— Такий великий, а такий встидливий.

Іван майже влетів в Ілонину кімнату й зосередився на тому, щоб добре зачинити двері.

— Анеля знов тебе дістає?

Юнак ледь не підстрибнув. Голос, який почув за спиною — хрипкий, уривчастий, схожий на гавкіт, — не міг належати Ілоні. Іван різко повернувся, але побачив саме Ілону — під ковдрою, із грубезним шарфом на шії й прилиплим до чола волоссям.

— Ти. Приніс. Книжку. Мать таки заставить мене прочитати, як температура впаде. Давай сюда. Блін, ти знущаєшся?! Усі чотири в одній. Ванькіс, чого ти не як усі нормальні люди? Ангіну я переживу, а цю епопею ніяк.

Іван підійшов до ліжка і, поки Ілона крутила книжку в руках, уважно роздивлявся її. Здавалось, бачить дівчину вперше. Так, вони однокласники й зустрічалися майже щодня весь цей час, тому Іван звик і вже не помічав очевидного — потворного шраму над верхньою губою.

Хлопець несподівано чітко згадав перший клас і те, якою соромливою й боязкою вона була. Ілона завжди намагалася сховатись, без потреби не підводила голову й навідріз відмовлялася від участі в шкільних виступах. З часом, коли всі учні перезнайомились і вбулись¹, Ілона стала трохи сміливішою, але будь-яку критику чи дражнилку сприймала аж занадто емоційно.

Іван ще в перший тиждень спитав тата, чому в його однокласниці *таке* на губі. Той пояснив, що Ілона народилася з раною, яку треба було зашити. Але рана була великою, тому залишився рубець. А на питання, хто зробив дитині рану, тато відповів, що часом так стається, і він пояснить краще, коли Іванко трохи підросте. Але хлопець, як і всі інші, настільки звик до Ілониного вигляду, що це вже не викликало питань...

— Ілоно, я позичу твого кавалера на кілька хвилин. Тобі ж усе одно не треба.

Іван побачив, як Ілона почервоніла аж до самих очей і, здавалось, зараз розплачеться, а Іван уперше зрозумів чому. Хлопець стиснув зуби

й повільно повернувся до Анелі.

Вона стояла, трохи зігнувши одну ногу в коліні, тонка, на пів голови вища від нього, у коротенькій спідничці та обтислій майці. Густе чорне волосся, лише над вухами закріплене яскравими заколками, вільно спадало на плечі. Ідеально правильні риси обличчя, ідеально вищипані брови, ідеально окреслені губи й така впевненість у собі, що Іван мав би безвільно поплентатися за нею.

Однак він раптом відчув повну байдужість, а тоді злість. За яким правом вона, отримавши від природи гарну зовнішність, так поводить? Тим паче — ображає сестру. Свідомо. Невже не розуміє, що всі нові люди в житті Ілони бачитимуть спочатку її рубець? Хай удаватимуть, що не помічають, але спочатку обов'язково буде рубець, а тоді Ілона. Її гарні глибокі очі, рівненькі зуби, специфічне почуття гумору й розум завжди будуть на потім. Анеля повинна підтримувати сестру, а натомість поводить як стерво. Як бездушна лялька.

Іван не зразу помітив, як самовпевнена посмішка зникла з обличчя Анелі, натомість здивування змінилося розгубленістю. Тоді вона не витримала:

— Чого вилупився?

— Ти ш-шось хотіла, чи так, поприкалуватись?

— Та пішов ти!

Анеля вийшла з кімнати, гримнувши дверима, а Іван розвернувся до Ілони й відповів із майже щасливою усмішкою на її вирячені від подиву очі:

— Ну, ти жри лимони, запивай молоком з медом і не заший книжку — вона на мене записана.

Хлопець ішов додому й усміхався. Як не дивно, але саме тепер напруження зникло, тому він почувався розслабленим та задоволеним. Іван знову й знову згадував сутичку з Анелею й тріумфував. Уперше дивився на неї не як засоромлений пацан, а як оцінювач, як чоловік. Він бачив її по-іншому, так само, як наступної миті по-іншому бачив Ілону. Він навіть уявив, якою б дівчина була, якби операцію робив лікар умілий та небайдужий.

Іванові здавалося, що нічого не змінилось, та одночасно він був певен, що бачить усе навколо по-іншому. Юнак іще не розумів своїх нових вражень, але вже відчував, що дивиться в правильному

напрямку. У ньому зароджувалося щось нове й хвилююче, і ці відчуття наповнювали його легкістю та силою.

Іван постукав у двері татового кабінету об одинадцятій. Люди в черзі, які до того лише спостерігали, як він пробирається до дверей, усі разом почали невдоволено гудіти, а дехто вже рвався перехопити його. Хлопець розгубився, але одночасно розумів, що пояснити нічого не зможе. Його не пустять. Тому швидко відчинив двері і, забігши всередину, ледь не гримнув ними, зачиняючи просто перед розлюченою жінкою.

Коли Іван повернувся, перед ним стояла не менш розлючена медсестра. Причому новенька, зовсім молода, яка не знала, хто він.

— Ти на медогляд?

— Ні.

— То чого влітаєш без дозволу? У лікаря пацієнт, а за дверима черга. І тебе в ній не було.

— Але я...

— Ніяких «але»! Вийди.

— А якщо в мене внутрішня кровотеча?

Іван ляпнув фразу, яку кілька разів чув удома, і побачив, що медсестра розгубилась. Уся її бравада зникла, дівчина тривожним поглядом швидко окинула юнака, а тоді стала ще злішою. Вона набрала повні легені повітря, та в цей момент з оглядової, знімаючи рукавички, вийшов тато.

— Іване? Щось сталося?

Медсестра закашлялась і недобре примружила очі, дивлячись на Івана.

— Ні, нічого не сталося. Удома сумно... Можна мені трохи в тебе побути?

Тато здивовано звів брови, але погодився:

— Одягни халат і сядь десь у куточку. Тоню, підготуй оглядову.

Медсестра стисла губи й мовчки зникла в сусідній кімнаті. Поки тато виписував рецепт чоловікові із забинтованою долонею, Іван думав, що медсестра мала б бути добрішою.

— Тат, а чого вона така зла?

Тато простежив за Івановим поглядом, а тоді дуже уважно подивився на сина.

— У лікарню приходять різні люди, деякі з них вважають себе кращими за інших, а деякі не поважають не тільки медсестер, але й навіть лікарів.

Іван дивився на тата великими очима й намагався вкласти його слова у свою, уже не зовсім ідеальну картинку. Ну, добре, його тато може не все, але щоб були люди, які не поважають такого лікаря, як він?

У кабінет зайшла бабця, і хлопець всівся в куточку біля вікна. Чому він прийшов сюди? Хіба справді було сумно вдома? Невже тато в це повірив? Чому не запитав нічого про тренування? Чому він узагалі тут, а не на тренуванні? Тому що цікаво? Чому раптом йому стало цікаво? Що змінилось від учорашнього дня?

Іван раптом чітко усвідомив, що його ідеальний світ розсипався, коли він зустрівся поглядом із тою дівчинкою. Марічкою. У її очах не було страху, лише розпач і надія. Вона ще не до кінця зрозуміла, що сталось, але істеричний плач її мами був красномовнішим за всі слова. Хоч яким ідеальним був світ дівчинки — його більше не існує. Лише в уяві. І, напевно, саме тому вона невідривно дивилась на нього, бо хотіла побачити, що все насправді не так страшно. А Іван не зміг приховати, що йому неприємно. Гидко. Відразливо. Він не відвернувся. Не вийшов. Він вирішив довести самому собі, що сміливий. Ідіот. Придурок. Своєю показною бравадою лише зайвий раз показав дівчинці, що тепер вона спотворена.

Хлопцеві стало так соромно, що аж почало щипати в носі. Учора він повівся неправильно й сьогодні прийшов саме через це. Йому насправді цікаво побачити перев'язку. Він повинен знати, що все не так страшно, як було вчора, і показати тій дівчинці, що може дивитися на неї з усмішкою й без відрази. Його тато — прекрасний лікар, який зробив усе можливе, і сьогодні всі в цьому переконані.

— Тоню, у мене на дванадцяті запис, простеж, будь ласка.

— Добре.

Медсестра все ще незадоволено зиркала на Івана, і він вирішив зробити для неї покаяний вигляд — принаймні на вчительку математики це діяло завжди. Хлопець злегка прикусив кутик губи і, вловивши черговий злий погляд Тоні, подивився на неї так, як, йому здавалось, дивиться на господаря собака, що завинив.

Тоня завмерла, її очі розширились від подиву, а тоді дівчина відвернулася, порскаючи сміхом в кулак.

— Тобі однокласниць мало?

Хлопець здивовано вирячився на тата, а Тоня, не стримуючи реготу, вибігла в сусідню кімнату. До Івана нарешті дійшло, що медсестра старша за нього лише на п'ять-шість років і його покаяний вигляд могла сприйняти як загравання. Хлопець відчув, як червоніє, і — що найгірше — зовсім не мав що сказати.

— То, кажеш, тобі вдома сумно? А тренування? Ти ж повинен готуватись.

— Не хочу... потім.

— А...

— Володимире Богдановичу, там чоловік з дівчинкою. Каже, що їх записали на дванадцятку, але він приїхав зараз, бо потім не зможе. Пускати?

— Так, звичайно.

Іван швидко підвівся з крісла й завмер, дивлячись на двері. Спочатку увійшла дівчинка й ледь не спіткнулась, побачивши його. Їхні погляди зустрілись, і вона озирнулася на тата, ніби збиралася щось сказати, а тоді, густо почервонівши, опустила голову.

— Вітаю, Марічко. Як справи? Болить?

— Пече...

— Значить, гоїться. Сідай, подивимось.

Іван підійшов ближче й постарався стати так, щоб усе бачити, але водночас нікому не заважати. У животі знов усе скрутило, хоча це була вже не нудота, а відчуття, схоже на передекзаменаційне.

— Лікарю, усе буде добре?

Тато дівчинки стояв, стиснувши руки в кулаки, весь напружений, і Іван прекрасно зрозумів суть питання.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ